

عددهای زیر را با دو روش به صورت گسترده بنویسید.

۴

(الف) ۱۰۸,۲۴۵,۷۵۴

(ب) ۲۹,۸۷۴,۳۰۰

(ج) ۷,۱۲۴,۸۹۷

مانند نمونه، جاهای خالی را کامل کنید.

۵

۷۹,۰۰۰,۰۰۰ تا یک میلیون تا ساخته شده است.

(الف) ۳۲۰,۰۰۰ از تا یک میلیون تا ساخته شده است.

صدتا ساخته شده است. ۹,۱۰۰,۱۰۰ از تا یک میلیون تا و صد هزارتا و

تا صد هزارتا ساخته شده است. ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ از تا هزارتا و یا تا ده هزارتا و یا

مانند نمونه، جاهای خالی را با اعداد یا کلمه‌های مناسب، کامل کنید.

۶

۱۰۰ تا یک میلیون، برابر است با صد میلیون یعنی عدد .

- . يعني عدد ۲۵۰ تا یک میلیون، برابر است با
- . يعني عدد ۷۰ تا یک میلیون، برابر است با
- . يعني عدد ۸۰ تا یک میلیون، برابر است با
- . يعني عدد ۲۵۰ تا ده هزار، برابر است با
- . يعني عدد ۴۲۰ تا صد هزار، برابر است با
- . يعني عدد ۷۲۰۰ تا صد هزار، برابر است با
- . يعني عدد ۹۰ تا ده میلیون، برابر است با

فصل اول: عددنویسی و الگوها

در جاهای خالی، اعداد مناسب بنویسید.

۷

تا چکپول ۵۰۰,۰۰۰ ریالی می‌شود ۳,۵۰۰,۰۰۰ ریال.

(الف)

تا اسکناس ده هزار تومانی می‌شود ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال.

(ب)

تا اسکناس پنجاه هزار ریالی می‌شود هفت میلیون تومان.

(ج)

عددهای زیر را به رقم بنویسید.

۸

(الف) عددی که از ۱۵ تا هزارتایی و ۷۸ تا صد هزارتایی درست شده است.

(الف)

(ب) عددی که از ۹۶ تا ۱۰۰,۰۰۰ تایی و ۲۵ تا ۱,۰۰۰,۰۰۰ تایی ساخته شده است.

(ب)

(ج) عددی که از ۷۰ تا یک میلیون تایی و ۴۰ تا صد هزارتایی درست شده است.

(ج)

جاهای خالی را با اعداد مناسب کامل کنید.

۹

(الف) ربع ۸ تا ده هزارتا می‌شود

(الف)

(ب) ثلث ۸ تا صد هزارتا می‌شود

(ب)

(ج) پنج برابر ۶ تا صد هزارتا می‌شود

(ج)

پولهای زیر، در کیف سوسن هستند. بگویید که سوسن چند ریال پول دارد.

۱۰

به حروف: _____ به رقم: _____

۱۱

بنفسه می‌خواهد اتوبیل خود را که ۳۰ میلیون تومان قیمت دارد، بفروشد و یک اتوبیل دیگر به قیمت ۳۰ میلیون تومان خریداری کند. او چند تومان دیگر باید پردازد؟

کتاب کار ریاضی پنجم ابتدایی

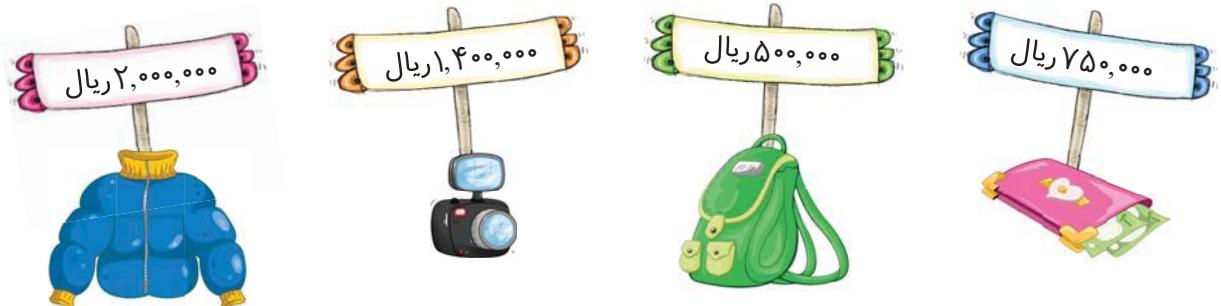
۱۲ اگر قیمت یک جفت کفش دو تا صد هزار تومان، قیمت یک کوله‌پشتی صد هزار تومان و قیمت یک توپ هفده تا هزار تومان باشد؛

(الف) برای خرید یک جفت کفش و یک توپ، چند ریال باید بپردازیم؟

(ب) برای خرید یک کوله‌پشتی و یک توپ، چند تومان باید بپردازیم؟

۱۳ به قیمت کالاهای زیر، توجه کنید.

(الف) پریماه برای خرید یک دوربین عکاسی و یک کیف پول، چند تومان باید بپردازد؟

(ب) او برای خرید کاپشن و کوله‌پشتی، چند ریال باید بپردازد؟

(ج) اگر او ۴۵۰ هزار تومان پول داشته باشد، آیا می‌تواند همهی کالاهای خریداری کند؟

۱۴ یک فروشگاه تعاونی، یک تبلت به قیمت ۲۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال را با شرایط زیر، به فروش می‌رساند.

مرحله‌ی اول: خمس آن باید پرداخت شود.

مرحله‌ی دوم: ثلث باقی‌مانده‌ی قیمت فروش، باید پرداخت شود.

مرحله‌ی سوم: بقیه‌ی پول باید پرداخت شود.

حساب کنید در هر مرحله، باید چند تومان بپردازیم.

فصل اول: عددنوبیسی و الگوها

جاهای خالی را با اعداد مناسب، کامل کنید.

- (الف) ۱۰تا صد هزار تا = ۱۱تا صد هزار تا +
- (ب) ۷۱تا صد هزار تا = ۲۰تا صد هزار تا -
- (ج) ۷ میلیون + ۹ میلیون = میلیون
- (د) ۳۱تا صد هزار - ۳تا صد هزار = میلیون
- (ه) ۴ برابر ۴تا هزار تا =
- (و) ربع ۴تا ده هزار تا =
- (ز) نصف ۱۰۰تا صد هزار تا =
- (ح) ۳۹۷۱تا صد هزار تا =

جاهای خالی را پر کنید.

آرمیتا دسته‌ی یک میلیون ریالی و دسته‌ی صد هزار ریالی را باهم جمع کرد و مبلغ ۵۳,۴۰۰,۰۰۰ ریال به دست آمد.

(الف) عدد ۱۰۰۰۸۹۷,۳۰۱ برابر می‌کنیم. در عدد جدید، رقم صفر عدد اول در چه مرتبه‌ای قرار خواهد داشت؟

(ب) عدد ۸۰۹۳ را ۱۰۰۰۰۱ برابر می‌کنیم. در عدد جدید، رقم ۸ در چه طبقه‌ای قرار خواهد گرفت؟

(ج) عدد ۳۹۰,۰۰۰ را ۳۷,۳۹۰,۰۰۰ تقسیم می‌کنیم. در عدد حاصل، ارزش مکانی رقم ۷ چه تغییری خواهد کرد؟

عددهای زیر را باهم مقایسه کنید.

(الف) ۱۰۰۵۰۰	۱۰۵۰۰۰	(ب) ۸۵۰۰۱۰	۸۰۵۰۰۱۰
(ج) ۱۹۰۰۵۰۱	۱۹۰۰۵۱۰۰	(د) ۱۷۰۱۰۱	۱۷۱۰۱
(ه) ۳۰۰۰۰۳۰۰	۳۰۰۰۳۰۰	(و) ۹۰۰۰۰	۸۹۹۸
(ز) ۴۰۰۱۰۴	۴۰۰۰۱۴	(ح) ۹۹۹۹۹۹	یک میلیون

در جاهای خالی، چه عددهایی می‌توان نوشت؟ ۱۹

(الف) $2,000,000 < 190,000 + \underline{\hspace{2cm}}$

(ب) $70,000,000 < 68,000,000 + \underline{\hspace{2cm}}$

آرش ۱۰۰ تا یک میلیون، ۲۰۰ تا هزارتا و ۱۰۰ تا دهتایی دارد. بهداد ۹۵ تا یک میلیون، ۸۰۰ تا هزارتا و ۵۰۰ دهتایی دارد. این دو عدد را باهم مقایسه کنید و سپس اختلاف آنها را بهدست آورید. ۲۰

محاسبات عددی

پیدا کردن بیشترین مقدار جمع، تفریق و ضرب: می‌خواهیم با رقم‌های ۷، ۳، ۸ و ۵ بدون تکرار رقم‌ها، دو عدد دورقی بسازیم به‌طوری‌که حاصل جمع، ضرب و تفریق آنها بیشترین مقدار ممکن باشد.

جمع: دو رقم بزرگ‌تر را برای دهگان‌ها و دو رقم کوچک‌تر را برای یکان‌ها درنظر می‌گیریم.

$$\begin{array}{r} 85 \\ + 73 \\ \hline 158 \end{array} \quad \begin{array}{r} 83 \\ + 75 \\ \hline 158 \end{array}$$

بیشترین

ضرب: در ضرب نیز، مانند جمع عمل می‌کنیم. با این تفاوت که رقم یکان بزرگ‌تر را برای دهگان کوچک‌تر در نظر می‌گیریم.

$$\begin{array}{r} 83 \\ \times 75 \\ \hline 6225 \end{array}$$

بیشترین

تفریق: بزرگ‌ترین عدد دورقی ممکن را منهای کوچک‌ترین عدد دورقی ممکن می‌کنیم.

$$\begin{array}{r} 87 \\ - 35 \\ \hline 52 \end{array}$$

بیشترین

ذکر

در تقسیم‌هایی که مقسوم بر مقسوم‌علیه بخش‌پذیر است، می‌توان تقسیم را به صورت ساده‌تری انجام داد. به نمونه‌ی زیر توجه کنید.

$$700 \div 20 = 700 \div (10 \times 2) = \underbrace{(700 \div 10)}_{70} \div 2 = 70 \div 2 = 35$$

فصل اول: عددنویسی و الگوها

۲۱

مانند نمونه‌ها، جمع و تفریق‌های زیر را انجام دهید.

$$۳۲۷ - ۲۰۰ = ۱۲۷$$

۲۰۰ یعنی ۲ تا صدتایی، پس ۲ را از ۳ کم می‌کنیم.

$$۵۳۷ + ۲۴۰ = ۷۷۷$$

۲۴۰ یعنی ۲ تا صدتایی و ۴ تا دهتایی، پس ۲ را با ۵ و ۴ را با ۳ جمع می‌کنیم.

(الف) $۴۳۱ + ۴۰۰ = \underline{\hspace{2cm}}$

(ب) $۶۰۱ - ۵۰۰ = \underline{\hspace{2cm}}$

(ج) $۵۷۲ + ۱۰۰ - ۲ = \underline{\hspace{2cm}}$

(د) $۲۸۰ + ۲۰۳ - ۳ = \underline{\hspace{2cm}}$

$$۹۰۰ \div ۲۰ = ۹۰۰ \div (۱۰ \times ۲) = (۹۰۰ \div ۱۰) \div ۲ = ۹۰ \div ۲ = ۴۵$$

مانند نمونه، تقسیم‌های زیر را انجام دهید.

(الف) $۶۰۰۰ \div ۳۰ = \underline{\hspace{2cm}}$

(ب) $۴,۲۰۰,۰۰۰ \div ۶۰۰ = \underline{\hspace{2cm}}$

(ج) $۸۱۰,۰۰۰ \div ۹۰,۰۰۰ = \underline{\hspace{2cm}}$

(د) $۲,۷۰۰,۰۰۰ \div ۳۰۰۰ = \underline{\hspace{2cm}}$

(ه) $۵,۶۰۰,۰۰۰ \div ۷۰۰ = \underline{\hspace{2cm}}$

با رقم‌های ۹، ۶، ۲ و ۱ بدون تکرار ارقام، عددهای دورقمی بسازید به‌طوری‌که:

(الف) حاصل جمع آن‌ها بیشترین مقدار ممکن باشد.

(ب) حاصل ضرب آن‌ها بیشترین مقدار ممکن باشد.

(ج) حاصل تفریق آن‌ها بیشترین مقدار ممکن باشد.

جمع و تفریق‌های زیر را انجام داده و سپس حاصل را به‌حروف بنویسید.

الف

۹	۵	۴	۰	۰	۰
+	۷	۳	۰	۰	۰
<hr/>					

ب

۸	۹	۰	۰	۰
-	۳	۲	۱	۰
<hr/>				

به‌حروف:

به‌حروف:

ج

$$\begin{array}{r}
 62749830 \\
 + 42937450 \\
 \hline
 \end{array}$$

ج

$$\begin{array}{r}
 503264859 \\
 - 271832543 \\
 \hline
 \end{array}$$

به حروف:

به حروف:

حاصل ضرب‌های زیر را به دست آورید. ۲۵

الف

$$\begin{array}{r}
 85000 \\
 \times 600 \\
 \hline
 \end{array}$$

ب

$$\begin{array}{r}
 724000 \\
 \times 8000 \\
 \hline
 \end{array}$$

ج

$$\begin{array}{r}
 950000 \\
 \times 3000 \\
 \hline
 \end{array}$$

د

$$\begin{array}{r}
 874000 \\
 \times 9000 \\
 \hline
 \end{array}$$

هر یک از تقسیم‌های زیر را انجام دهید. ۲۶

(الف) $1800000 \div 3000 =$

(ب) $300000 \div 2000 =$

(ج) $400000 \mid 300$

(د) $700000 \mid 40000$

در سال گذشته، کشاورزان روزانه یک میلیون و صد هزار کیلوگرم گندم به سیلوداران می‌فروختند.

(الف) این کشاورزان در یک هفته چند کیلوگرم گندم می‌فروختند؟

(ب) اگر این کشاورزان فروش روزانه‌ی گندم خود را سه برابر می‌کردند، در هر روز چند کیلوگرم باید می‌فروختند؟

فصل اول: عددنوبی و الگوها

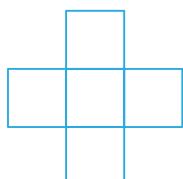
حاصل هریک از عبارت‌های زیر را به دست آورید. (ابتدا حاصل پرانتزها را به دست آورید.)

(الف) $(4300 \times 5400) \div 800 =$

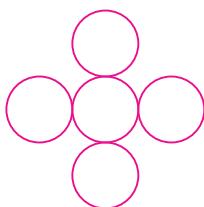
(ب) $(2700 \div 30) \times (8910 \div 2) =$

(ج) $(6700 \div 20) \times (3600 \div 60) =$

(د) $(4600 \div 20) \div (6900 \div 300) =$

عددهای ۷، ۶، ۵، ۲ و ۱ را طوری در مربع‌ها قرار دهید که مجموع عددهای خانه‌های افقی و عمودی باهم برابر و مساوی ۱۳ شود.

عددهای ۵، ۷، ۱۰، ۱۳ و ۱۵ را طوری در دایره‌ها قرار دهید که مجموع عددهای خانه‌های افقی و عمودی باهم برابر و مساوی ۳۰ شود.

معزفی میلیارد

میلیارد: در سال گذشته دیدیم که ۱۰۰ هزارتا می‌شد یک میلیون. به همین ترتیب می‌توان نوشت:

یک میلیارد = ۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰

مثال: عدد ۸۹۳،۷۲۱،۰۳۴،۵۶۹ را در جدول ارزش مکانی قرار دهید و آن را به حروف بنویسید.

میلیارد	میلیون	هزار	یکی
ص	ص	ص	ص
۸	۹	۳	۵
هشتصد و نود و سه	هفتصد و بیست و یک	سی و چهار	پانصد و شصت و نه

به حروف: هشتصد و نود و سه میلیارد و هفتصد و بیست و یک میلیون و سی و چهار هزار و پانصد و شصت و نه

تقریب با رقم یک میلیارد: برای تقریب یک عدد با رقم یک میلیارد، باید ببینیم که آن عدد بین کدام دو یک میلیارد تایی متواتی است و سپس نزدیکترین آنها را به عنوان تقریب، انتخاب کنیم. مانند:

۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ← ۹,۷۳۶,۸۹۵,۰۰۲ → ۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
نزدیکتر
۹,۷۳۶,۸۹۵,۰۰۲ تقریب با رقم یک میلیارد ۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

نکته

برای جمع و تفریق اعداد بزرگ، می‌توان از روش زیر استفاده کرد.

$$\begin{array}{r}
 6\ 3\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0 \\
 + 1\ 2\ 4\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0 \\
 \hline
 1\ 8\ 7\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 6\ 3 \\
 1\ 2\ 4 \\
 \hline
 1\ 8\ 7
 \end{array}
 \text{میلیارد} \quad \text{روش بهتر} \quad \text{میلیارد} \quad \text{میلیارد} \quad \text{میلیارد}$$

$$\begin{array}{r}
 9\ 9\ 10 \\
 \cancel{9}\ \cancel{9}\ \cancel{10} \\
 - 8\ 7\ 9\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0 \\
 \hline
 1\ 2\ 1\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 1\ 0\ 0\ 0 \\
 1\ 2\ 4 \\
 - 1\ 8\ 7 \\
 \hline
 1\ 2\ 1
 \end{array}
 \text{میلیارد} \quad \text{میلیون} \quad \text{میلیارد} \quad \text{هم مرتبه} \quad \text{میلیون} \quad \text{میلیون} \quad \text{میلیون}$$

۱۰۰ هزار می‌شد یک میلیون.

جاهاي خالي را مانند نمونه، با کلمه‌های مناسب کامل کنيد.

۳۱

الف) ۱۰۰ هزار می‌شد	.	(ب) ۱۰۰۰ هزار می‌شد	.	.
ج) ۱۰۰۰۰ هزار می‌شد	.	(د) ۱۰ میلیون می‌شد	.	.
ه) ۱۰۰ میلیون می‌شد	.	(و) ۱۰۰ میلیون می‌شد	.	.

فصل اول: عددنویسی و الگوهای عددی

الگوهای عددی زیر را ادامه دهید.

(الف) ۷۰۰۰۰۰۰۰۰، ۷۵۰۰۰۰۰۰۰، ۸۰۰۰۰۰۰۰۰، _____، _____، _____، _____

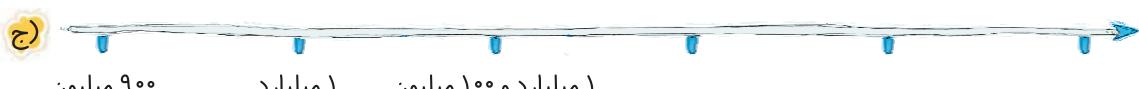
(ب) ۹۰۰۰۰۰۰۰۰، ۹۲۰۰۰۰۰۰۰، ۹۴۰۰۰۰۰۰۰، _____، _____، _____، _____

(ج) ۷۰۰ میلیون، ۶۰۰ میلیون، ۵۰۰ میلیون، _____، _____، _____، _____

(د) ۱۰۰۰۰، ۱۰۰۰۰۰، ۱۰۰۰۰۰۰، _____، _____، _____، _____

(ه) ۹۹۰۰۰۰۰۰۰، ۹۹۲۰۰۰۰۰۰، ۹۹۴۰۰۰۰۰۰، _____، _____، _____، _____

با توجه به محورها، در جاهای خالی اعداد یا کلمه‌های مناسب بنویسید.

عددهای صد هزار، صد میلیارد و صد میلیارد را در جدول ارزش مکانی زیر بنویسید و جاهای خالی را کامل کنید.

یک	هزار	میلیون	میلیارد						
ی	د	ص	ی	د	ص	ی	د	ص	ی

یک میلیارد برابر صد هزار است.

یک میلیارد برابر صد میلیون است.

صد میلیون برابر صد هزار است.

۳۵ عدهای زیر را در جدول ارزش مکانی قرار دهید و آنها را به حروف بنویسید.

(الف) ۷,۸۳۲,۳۰۰,۱۲۹

به حروف:

(ب) ۹۰,۲۷۴,۵۴۱,۷۸۹

به حروف:

(ج) ۹۷۵,۴۳۲,۹۶۲,۸۳۰

به حروف:

میلیارد			میلیون			هزار			یکی		
ی	د	ص	ی	د	ص	ی	د	ص	ی	د	ص

۳۶ هر عدد را به عبارت مربوط به خودش وصل کنید.

۱۲۵,۸۰۰,۷۲۶,۰۹۰

هشتصد و هفتاد و دو میلیون و صد و بیست و چهار هزار و صد

۵۰۰,۵۰۰,۰۰۰

صد و بیست و پنج میلیارد و هشتصد میلیون و هفتصد و بیست و شش هزار و نود

۸۷۲,۱۲۴,۱۰۰

پانصد میلیون و پانصد هزار

۵۰۰,۰۵۰

پانصد میلیارد و پنجاه میلیون و پنجاه

۵۰۰,۰۵۰,۰۰۰,۰۵۰

پانصد هزار و پنجاه

۳۷ هر دو عدد را باهم جمع کرده و سپس حاصل را به حروف بنویسید.

(الف) ۱۴۹۸۲۴۱۴۹ و ۸۷۴۲۵۴۱۹۴

(ب) ۳۴۵۱۲۳۸۷۵۱۴۰ و ۱۸۹۲۵۴

۳۸ در عدد ۱۰۳,۴۵۲,۶۶۹,۸۴۶، کدام رقم بیشترین ارزش مکانی را دارد؟ نام مرتبه‌ی آن را بنویسید.

فصل اول: عددنویسی و الگوها

۳۹

عددهای زیر را باهم مقایسه کنید و یکی از علامت‌های ($>$) ($<$) را بگذارید.

(الف) ۷۹۳۶۱۵۲۸۲۷	\bigcirc	۷۹۳۶۵۲۱۲۸۷	\bigcirc	(ب) ۶۰۹۰۰۱۲۶۴۵۰	\bigcirc	۵۹۹۰۰۶۲۱۵۰
(ج) ۲۸۷۱۶۹۵۳۶۰۰	\bigcirc	۵۸۷۱۶۹۵۳۶۰۰	\bigcirc	(د) ۱۰۲۲۲۳۴۰۰۰	\bigcirc	۱۰۲۱۲۳۴۰۰۰
(ه) ۴۱۸۹۴۴۸۹۴۱۸	\bigcirc	۱۴۸۴۹۹۸۴۴۱۸	\bigcirc			

۴۰

هر دو عدد زیر را باهم مقایسه کرده و تفاوت آنها را به‌دست آورید.

- (الف) ۳۰۳,۳۰۰,۳۳۷,۳۳۰ \bigcirc ۳۰۳,۳۰۱,۳۳۷,۳۳۰

- (ب) ۸۴۵,۲۸۵,۸۴۵ \bigcirc ۸۵۴,۸۵۲,۵۴۸

۴۱

مانند نمونه، هریک از عددهای زیر را به صورت گستردگی بنویسید.

$$\text{ع} \text{تا} \text{یک} \text{ میلیارد} + \text{یکی} \text{ صد} \text{ میلیون} + \text{۲} \text{تا} \text{ده} \text{ میلیون} + \text{۶} \text{تا} \text{یک} \text{ میلیون} + \text{یکی} \text{ صد} \text{ هزار} + \text{۴} \text{تا} \text{ده} \text{ هزار} = ۶۱۲۶۱۴۰۰۰۰$$

(الف) $۲۱۸۳۵۰۰۰۰۱۰۰ =$ _____

(ب) $۳۴۱۹۰۰۰۳۱۲ =$ _____

(ج) $۴۸۴۰۰۰۰۰۰۲۳۱ =$ _____

۴۲

مانند نمونه، حاصل عبارت‌های زیر را به‌دست آورید.

$$\text{۱} \text{تا} \text{ صد} \text{ هزار} + \text{۱۰} \text{تا} \text{ صد} \text{ هزار} = ۱۸ \text{تا} \text{ صد} \text{ هزار} = ۱۰۰۰۰۰۰ + ۱۰۰۰۰۰ = ۱۸۰۰۰۰۰ \text{ روش اول}$$

$$18 \times 100000 = 1800000 \text{ روش دوم}$$

۱۸۰ تا صد هزار (الف)

روش اول:

روش دوم:

۱۸۰ تا صد هزار (ب)

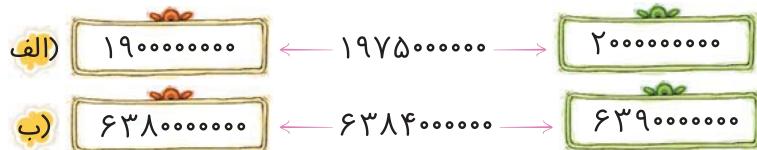
روش اول:

روش دوم:

۱۲۹ آتا یک میلیارد (ج)

روش اول:

روش دوم:

در هر ردیف، عدد وسطی به کدامیک نزدیک‌تر است؟ (آن را رنگ کنید). ۴۳
۴۴ محل تقریبی هریک از عددهای زیر را روی محور مربوط به آن‌ها مشخص کنید و به کمک محور، مقدار تقریبی آن‌ها را با تقریب موردنظر بنویسید.
الف ۱۵۴۳۷۶۴۰۰۰ تقریبی →ب ۶۳۳۲۴۰۰۰۰ تقریبی →
۴۵ هریک از عددهای زیر را با تقریب رقم یک میلیون بنویسید و سپس آن‌ها را باهم جمع کنید.

$$71,259,436,072 - 79,894,726,432 - 70,019,256,712$$

۴۶ مجموع عددهای زیر را با تقریب رقم یک میلیارد بنویسید. (ابتدا تقریب بزنید و سپس جمع کنید).

چهار میلیارد و صد و بیست میلیون و هفتاد و سه میلیارد و هفتاد و نود پنج هزار

فصل اول: عددنویسی و الگوهای

۴۷

اطلاعات جدول زیر، مربوط به جمعیت قاره‌ها می‌باشد.

قاره	آسیا	آفریقا	آمریکا	اروپا	اقیانوسیه
جمعیت	۴۱۶۴۲۵۲۰۰۰	۱۰۲۲۲۳۴۰۰۰	۹۳۴۶۱۱۰۰۰	۷۳۸۱۹۹۰۰۰	۳۶۵۹۳۰۰۰

(الف) مجموع جمعیت این قاره‌ها را با تقریب رقم یک میلیون پیدا کنید. (ابتدا تقریب بزنید و سپس جمع کنید.)

(ب) مجموع جمعیت این قاره‌ها را با تقریب رقم صد هزار پیدا کنید. (ابتدا تقریب بزنید و سپس جمع کنید.)

(ج) مجموع جمعیت قاره‌های اروپا، اقیانوسیه و آمریکا را با تقریب رقم صد میلیون پیدا کنید. (ابتدا جمع کنید و سپس تقریب بزنید.)

۴۸

با توجه به عدهای داخل مستطیل، جمله‌های زیر را کامل کنید.

(الف) تعداد سلول‌های عصبی در مغز انسان تقریباً تا می‌باشد.

(ب) طول کل رگ‌های بدن یک انسان تقریباً متر می‌باشد.

(ج) تعداد ضربان قلب یک انسان در طول عمرش تقریباً دفعه می‌باشد.

۴۹

اختلاف هفده میلیارد و عدد ۱۲,۵۶۳,۴۳۲,۷۰۳، چند است؟

(د) به عدد ۰۲۴,۰۳۷,۲۵۴,۹۳۶، بزرگ‌ترین عدد پنج رقمی بدون تکرار ارقام را اضافه کنید و حاصل را به حروف بنویسید.

۵۰

(۱) برای ساختن یک استخر ورزشی، به مبلغ یک میلیارد و صد میلیون تومان پول نیاز داریم. اگر ۰۲۱ میلیون تومان آن فراهم شده باشد، چند تومان دیگر باید تهیه کنیم؟

کتاب کار ریاضی پنجم ابتدایی

۵۲ یک کارخانه ماسینسازی، روزانه ۱۳۰ اتومبیل تولید می‌کند. اگر قیمت هر اتومبیل ۴۰ میلیون تومان باشد، درآمد یکماه این کارخانه، چند تومان خواهد بود؟
(هر ماه ۳۰ روز فرض شود).

۵۳ جرم هر پنج دانه گندم، یک گرم است. ۱۲ میلیارد دانه گندم چند کیلوگرم جرم دارد؟

اعداد مرکب

معرفی عدد مرکب: به عدهای زیر توجه کنید. هریک از آنها از دو یا چند قسمت با واحدهای غیریکسان

تشکیل شده است. به این اعداد، اعداد **مرکب** گفته می‌شود.

میلی‌متر	سانتی‌متر	متر	گرم	کیلوگرم	ساعت	ثانیه	دقیقه	میلی‌متر
۵	۲۷	۷	۶	۲۷۰	۹	۳۶	۶	۵

أنواع اعداد مرکب: الف) ساعت: برای نمایش ساعت به صورت زیر عمل می‌کنیم.

$5:25':17''$ = ساعت پنج و بیست و پنج دقیقه و هفده ثانیه

نکته

۱- برای نمایش ثانیه از علامت (") و برای نمایش دقیقه از علامت (') استفاده می‌کنیم.

۲- ساعت و دقیقه و ثانیه ۰۰ عتا ۰۰ تغییر می‌کنند. یعنی:

$$3600 \text{ ثانیه} = 1 \text{ ساعت} \quad 60 \text{ دقیقه} = 1 \text{ ساعت}$$

ب) روز، ماه و سال: برای نمایش تاریخ به صورت زیر عمل می‌کنیم.

$22 \text{ اردیبهشت ۱۳۹۰} \text{ یا } 22 \text{ ماه ۲ سال} =$ تاریخ بیست و دوم اردیبهشت سال هزار و سیصد و نود

نکته

$$30 \text{ روز} = 1 \text{ ماه (نیمه‌ی دوم سال)} \quad 60 \text{ روز} = 1 \text{ ماه (نیمه‌ی اول سال)} \quad 12 \text{ ماه} = 1 \text{ سال}$$